

บทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์

The role of public benefit organizations in the prosecution of prostitution and human trafficking

ลัลลาลิน เปี่ยมคล้า และ ศุภชัย ศุภลักษณ์นารี

Lullalin Piamkla and Supachai Supalaknari

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์นิติวิทยาศาสตร์และงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

Doctor of Philosophy Program in Forensic Science and Criminal Justice, Graduate School, Silpakorn University

E-mail : puu.alala@gmail.com Tel. : 083-9451544

Received 08/02/2563

Revised 07/09/2563

Accepted 11/10/2563

บทคัดย่อ

การค้าประเวณีเป็นประเภหนึ่งของการค้ามนุษย์ ซึ่งมีรูปแบบเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมที่มีการพลวัตจากการค้าประเวณีด้วยตัวเอง หรือช่องทางออฟไลน์ (Offline) โดยการเร่ค้าบริการไปยังแหล่งชุมนุมอันเป็นจุดนัดพบเพื่อการค้าบริการ หรือในรูปแบบของการค้าบริการผ่านธุรกิจแอบแฝง จะเห็นได้จากธุรกิจที่เกี่ยวกับการให้บริการและความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ เช่น อาบ อบ นวด คลับ บาร์ ร้านคาราโอเกะ เป็นต้น ไปสู่การค้าประเวณีผ่านช่องทางออนไลน์ (Online) ด้วยแอปพลิเคชัน (application) ต่างๆ เช่น line Facebook หรือ เว็บไซต์ (website) ค้าบริการเป็นต้น กล่าวได้ว่าสื่อเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว ทันสมัย จะเป็นช่องทางที่ใช้ในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในการค้าประเวณีในปัจจุบัน เมื่อพิจารณาจะพบว่ารูปแบบในการค้าประเวณีมีความหลากหลายและสลับซับซ้อนมากขึ้น แต่พบว่าผู้ค้าประเวณีไม่ได้มีจำนวนลดลง อีกทั้ง กฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายไม่ทันต่อสภาพการณ์ของปัญหา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการปัญหาการค้าประเวณีที่ยังไม่มีประสิทธิภาพมากนักในปัจจุบัน เป็นเหตุให้หน่วยงานองค์กรสาธารณประโยชน์ทำงานประเด็นเรื่องการต่อต้านการค้ามนุษย์และการค้าประเวณี มีความตื่นตัวและตระหนักที่จะดำเนินการด้านการค้ามนุษย์และการค้าประเวณีในเชิงรุกมากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายจากกรณีข้างต้น และเป็นกลไกกลางเชื่อมประสานการดำเนินงานทั้งในเชิงป้องกันปัญหา การติดตามช่วยเหลือด้านคดีความ การประสานงานกับองค์กรเอกชนต่างประเทศเพื่อให้เกิดความร่วมมือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ เช่น มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation Thailand) มูลนิธิ ภิรมานสงกุลเพื่อเด็กและสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง (FOW) หรือมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (HRDF) เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยนี้จะศึกษาบทบาทขององค์กรในข้างต้น ว่าในแต่ละองค์กรจะมีเป้าหมาย บทบาทและหน้าที่ที่จะเข้าไปมีส่วนช่วยในการคดีที่เกี่ยวข้องการค้าประเวณี การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ในประเทศไทยได้อย่างไร อีกทั้งมีแนวทางหรือกลไกในการดำเนินงานอย่างไรเพื่อแก้ไขหรือจัดการปัญหาการค้าประเวณีได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะตั้งนี้ควรมีการพัฒนาเครือข่ายระหว่างองค์กรสาธารณประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์เกี่ยวกับการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรม

คำสำคัญ: องค์กรสาธารณประโยชน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์

Abstract

Prostitution is a type of human trafficking that changes from that past to the present based on the social dynamics. Self- prostitution or offline channels by trading sexual services through covert

businesses are commonly seen everywhere. It can be seen in the form of various covert service businesses such as massage parlors, nightclubs, restaurant, pub, bars and karaoke. Presently, many online applications such as Line, Facebook, or sex trafficking websites are the channels for prostitution. It can be said that the fast and modern technology media is a way to use for sexual exploitation in prostitution today. It is considered that prostitution patterns are more diverse and complicated, but prostitution does not seem to decrease. Moreover, the law and law enforcement did not keep up with the situation of the problem which affects the management of the prostitution problem which is not very useful at present. As a result, public benefit organizations working on the issue of anti-human trafficking and prostitution are more alert and be aware of the proactive steps to help victims of the cases. Moreover, the public benefit organization also acts as a middle mechanism for coordinating operations both in problem prevention, assistance in legal case follow-up, and coordinating with foreign private organizations in order to cooperate and solve problems efficiently. Relevant public benefit organizations such as ECPAT Foundation Thailand, Pavena Foundation for Children and Women, Friends of Women Foundation (FOW), or Human Rights and Development Foundation (HRDF). This research was to study the role of the organization mentioned above. It focused on how organization's goals, roles, and duties assisting in cases involving prostitution and human trafficking in Thailand and proposed the guideline to solve the prostitute and human trafficking problems concretely and effectively.

Keywords: Public benefit organization, Prostitution, Human trafficking

1. บทนำ

การค้ามนุษย์ ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือการไม่เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างร้ายแรง ยิ่งนับวันปัญหาการค้ามนุษย์ยิ่งทวีความรุนแรงและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยวและการลงทุนจากต่างประเทศ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง โดยหนึ่งในรูปแบบของการค้ามนุษย์คือ การค้าประเวณี ในสังคมไทยมีปรากฏการณ์การค้าประเวณีตั้งแต่อดีต มีรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมที่เป็นพลวัต เช่น สภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ความยากจน การขาดการศึกษา สภาพสังคม วัฒนธรรม ทำให้การค้าประเวณีมีพัฒนาการจากรูปแบบที่เป็นกระบวนการมากขึ้น เช่น ใน 30 ปีก่อน สังคมชนบทในภาคเหนือ มีการค้าประเวณี ที่นายทุนมีการจ่ายเงินจูงตัว หรือการจ่ายเงินแก่พ่อแม่ของเด็กสาวไว้ล่วงหน้า แล้วนำตัวเด็กสาวไปประกอบอาชีพค้าประเวณีเพื่อใช้หนี้ ที่เรียกว่า “ตกเขี้ยว” แต่ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น มีการขยายโอกาสให้มีการศึกษา มีโอกาสในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม การตกเขี้ยวเด็กสาวในสังคมชนบทเริ่มหายไป (ปรีชาวัชรเศวตภัทรไพศาล และ พิรพจน์ ปิ่นทองดี, 2561) สำหรับในปัจจุบันการค้าประเวณีในประเทศไทยแม้จะมีกฎหมายป้องกันและปราบปรามอย่างชัดเจนแต่ก็ยังพบว่ามีการลักลอบการค้าประเวณีกันอยู่ทั่วไป ทั้งที่เป็นการค้าประเวณีด้วยตัวเองผ่านช่องทางออนไลน์ (Online) โดยการค้าประเวณีผ่านแอปพลิเคชัน (Application) ต่าง ๆ เช่น line, Facebook, instargram หรือเว็บไซต์ (website) ค่าบริการอีกด้วย หรือช่องทางออฟไลน์ (Offline) โดยการเร่ค้าบริการไปยังแหล่งชุมนุมอันเป็นจุดนัดพบเพื่อการค้าบริการ อีกทั้งยังอาจค้าบริการผ่านธุรกิจแอบแฝง ดังจะเห็นได้จากธุรกิจที่เกี่ยวกับการให้บริการและความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาบ อบ นวด คลับ บาร์ ร้านคาราโอเกะ นวดแผนไทย ร้านอาหาร เป็นต้น กล่าวได้ว่าสื่อเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว ทันสมัย จะเป็นช่องทางที่ใช้ในการใช้แสวงหาประโยชน์ทางเพศในการค้าประเวณีในปัจจุบัน เมื่อพิจารณาจะพบว่ารูปแบบในการค้าประเวณีมีความหลากหลายและสลับซับซ้อนมากขึ้น แต่พบว่าผู้ค้าประเวณีไม่ได้มีจำนวนลดลง อีกทั้ง กฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายไม่ทันต่อสภาพการณ์ของปัญหา ซึ่ง

ส่งผลกระทบต่อการจัดการปัญหาการค้าประเวณีที่ยังไม่มีประสิทธิภาพมากนักในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีปัจจัยในมิติด้านอื่น ๆ ของการค้าประเวณี และพบว่าผู้ค้าประเวณีไม่ได้มีจำนวนลดลงจากรายงานการค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. 2561 พบว่าตลอดระยะเวลาห้าปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเป็นประเทศต้นทางปลายทาง และทางผ่านสำหรับการค้าผู้ชาย ผู้หญิงและเด็กเพื่อการบังคับใช้แรงงานและการบังคับค้าประเวณี เหตุการณ์การค้ามนุษย์เพื่อการบังคับใช้แรงงานถูกแสวงประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดการบังคับค้าประเวณี ผู้หญิง ผู้ชาย เด็กชายและเด็กหญิงจากประเทศไทย ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่น ๆ ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการบังคับใช้แรงงานและการบังคับค้าประเวณีในประเทศไทย นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นประเทศทางผ่านของเหยื่อการค้ามนุษย์จากประเทศต่าง ๆ ผู้ซึ่งตกเป็นเหยื่อการค้าประเวณีและการบังคับใช้แรงงานในประเทศปลายทาง ชาวไทยตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการบังคับใช้แรงงานและการทำงานในธุรกิจค้าประเวณีในไทยและในประเทศอื่น ๆ ในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป แอฟริกา เอเชีย และตะวันออกกลาง ชนกลุ่มน้อย ชาวเขา และบุคคลไร้สัญชาติในไทยประสบกับการถูกระงับข่มขืนหลายอย่างที่บ่งชี้ว่าเป็นการค้ามนุษย์ เด็กจากไทย พม่า ลาว และกัมพูชา ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในธุรกิจทางเพศทั้งในสถานค้าประเวณี สถานอาบอบนวด บาร์ ร้านอาหารโอเคะ โรงแรม และบ้านพักส่วนบุคคล (สำนักงานเพื่อการตรวจสอบและต่อสู้กับการค้ามนุษย์, 2561) อีกทั้งรายงานการค้ามนุษย์และปัญหาด้านนโยบาย กฎหมายในประเทศไทยช่วงปี 2559-2560 ที่จัดทำขึ้นโดย โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (ALT) มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (HRDF) พบว่า มีจำนวนผู้ค้าประเวณีและถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเพิ่มขึ้นจากปี 2559 มีการดำเนินคดีค้ามนุษย์ ด้านบังคับค้าประเวณี 244 คดี ปี 2560 มีการดำเนินคดีค้ามนุษย์ ด้านบังคับค้าประเวณี 246 คดี จากความรุนแรงและการดำเนินการของภาครัฐที่ยังไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือต่อการดำเนินการยุติหรือปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง สะท้อนจากรายงานการค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. 2561 ว่าการสมรู้ร่วมคิดของเจ้าหน้าที่รัฐทำให้การค้ามนุษย์สะดวกมากขึ้น และยังคงบ่อนทำลายความพยายามในการปราบปรามการค้ามนุษย์ องค์การนอกภาครัฐบางแห่งทราบถึงการทุจริตที่มีอยู่มากมาย จึงลงเล่ห์ที่จะร่วมงานกับรัฐบาลหรือหน่วยงานบางหน่วยงานในบางคดี เช่นเดียวกับ “องค์กรสาธารณประโยชน์” ซึ่งเป็นองค์กรภาคเอกชน ที่เน้นการทำงานเพื่อช่วยเหลือสังคมในรูปแบบที่แตกต่างกัน ทั้งนี้จะต้องได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม โดยเป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบเคราะห์กรรมที่ได้เข้ามาร้องทุกข์โดยเฉพาะ

สำหรับองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์จะดำเนินการช่วยเหลือให้ผู้ถูกระงับข่มขืนได้รับความเป็นธรรม หลุดพ้นจากความทุกข์ทรมาน โดยการช่วยเหลือนั้น เป็นการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างเร่งด่วนที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรมอย่างทันทั่วถึง และดำเนินการเยียวยารักษาทั้งร่างกายและจิตใจให้สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข หรือส่งตัวไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งองค์กรสาธารณประโยชน์เหล่านี้ มักจะมีการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ พิทักษ์ และคุ้มครองสิทธิ ตลอดจนมีพื้นที่ปลอดภัยให้พักพิงชั่วคราว และบำบัดฟื้นฟูให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ จากเหตุผลข้างต้นดังกล่าวให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ในประเทศไทย ที่มีบทบาทสำคัญเชิงรุกในการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และเป็นกลไกกลางเชื่อมประสานการดำเนินงานทั้งในเชิงป้องกันปัญหา การติดตามช่วยเหลือด้านคดีความ การประสานงานกับองค์กรเอกชนต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งมีการศึกษา ปัญหา อุปสรรคขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการช่วยเหลือ เยียวยาประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ ทั้งนี้ในบริบทของการศึกษากำหนดขอบเขตเพื่อศึกษาองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ให้ความสำคัญในเรื่องการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะ อาทิ มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation Thailand) มูลนิธิพิณนาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง (FOW) หรือมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (HRDF) เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยนี้จะศึกษาบทบาทขององค์กรข้างต้น ว่าในแต่ละองค์กรจะมีเป้าหมาย บทบาท

และหน้าที่ที่จะเข้าไปมีส่วนช่วยในคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ในประเทศไทยได้อย่างไร อีกทั้งมีแนวทางหรือกลไกในการดำเนินงานอย่างไรเพื่อแก้ไขหรือจัดการปัญหาการค้าประเวณีได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. วิธีการทดลองหรือวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในเรื่องบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ โดยการดำเนินการวิจัยนั้นเพื่อให้การวิจัยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยได้มีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้มีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) รายละเอียดดังนี้

การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือและเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ ซึ่งได้มีการคัดเลือกขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ในประเทศไทยอย่างเจาะจง 3 แห่ง ได้แก่ มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation Thailand) และเครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ และมีการใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำข้อมูลต่าง ๆ มาตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอน การดำเนินงาน แต่ละประเด็น ดังนี้

1) การรวบรวมเอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทและกรอบการดำเนินงานขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ในประเทศไทย เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงบริบทการทำงานในปัจจุบัน

2) การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ และนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ บทบาทและการดำเนินกิจกรรม สถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร และการช่วยเหลือแล้วนั้นย้อนหลังเป็นระยะเวลา 1 ปี คือ ปี พ.ศ. 2561 โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มปัญหาหลักที่ควรให้ความสำคัญ คือ การล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์

หลังจากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) จากเอกสาร

3. ผลการศึกษา

3.1 บทบาทและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์

จากผลการรวบรวมสำรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ จะพบว่าในแต่ละองค์กรสาธารณประโยชน์ มีบทบาทและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือและดำเนินการเกี่ยวกับคดีการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ที่แตกต่างกัน โดยองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในประเทศไทย มีดังต่อไปนี้

1. มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี

มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี เป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ จัดตั้งโดยนางปวีณา หงสกุล ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 27 เมษายน 2542 ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ด้อยโอกาสโดยไม่หวังผลกำไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดสิทธิ และถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ และช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ได้รับเคราะห์กรรมและไร้ที่พึ่ง ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ตลอดจนส่งเสริม

และพัฒนารายได้ เสริมทักษะแก่เด็กที่ยากไร้และด้อยโอกาส ทั้งนี้ในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือและดำเนินการเกี่ยวกับคดีการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ พบว่า มูลนิธิปวีณาฯ มีการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเด็กและสตรีในการทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนการบังคับค้าประเวณี เช่น การเข้าช่วยเหลือเด็กอายุ 15 ปี ซึ่งถูกล่อลวงโดยรุ่นน้องของสามีใหม่ให้บังคับค้าประเวณี โดยทางมูลนิธิได้มีการประสานกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ ให้จับกุมในพื้นที่จังหวัดอยุธยา ซึ่งผู้เสียหายถูกทำร้ายบังคับให้ค้าประเวณีนาน 7 เดือน (คมชัดลึกออนไลน์, 2560) หรือในกรณีมูลนิธิปวีณาฯ ได้ประสานทางตำรวจเพื่อช่วยเหลือจากการค้าประเวณีในต่างประเทศ จำนวน 5 ราย ในประเทศเกาหลีใต้ ประเทศบาห์เรน และประเทศมาเลเซีย ซึ่งต่อมามีการประสานเครือข่ายตำรวจสากลเข้าช่วยเหลือ (เดลินิวส์ออนไลน์, 2557) นอกจากนี้ทางมูลนิธิปวีณาฯ ได้มีการรณรงค์ร่วมกับเอกอัครราชทูต 3 ประเทศประจำประเทศไทย ได้แก่ เอกอัครราชทูตสมาพันธ์รัฐสวิส (H.E. Mrs. Christine Schraner Burgener) เอกอัครราชทูตนอร์เวย์ (H.E. Katja Christina Nordgaard) และเอกอัครราชทูตสเปน (H.E. Ms. Maria del Carmen Moreno Raymundo) เพื่อประชุมร่วมกันในการหาแนวทางการรณรงค์ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่งที่นับวันจะมีความรุนแรงทวีคูณยิ่งขึ้น (ไทยรัฐออนไลน์, 2559)

ซึ่งการดำเนินงานของมูลนิธิปวีณาฯ จะมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์เพื่อให้สังคมเกิดการตระหนักถึงปัญหา สำหรับสถานการณ์การค้าและการค้าประเวณี การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ นางปวีณา หงสกุล พบว่า ตลอดการดำเนินงานของมูลนิธิปวีณาฯ ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2561 - 10 ธันวาคม 2561 รับเรื่องราวร้องทุกข์ทั้งสิ้น 7,745 เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ จำนวน 102 ราย เฉลี่ยวันละ 0.3 ราย โดยจำแนกเป็นการแจ้งเบาะแสค้าประเวณีในประเทศ 24 ราย และการแจ้งเบาะแสค้าประเวณีในต่างประเทศ 78 ราย โดยประเทศบาห์เรนเป็นประเทศที่คนไทยถูกหลอกไปค้ามนุษย์/ค้าประเวณีมากที่สุด จำนวน 26 ราย รองลงมา คือประเทศเกาหลีใต้ จำนวน 21 ราย และประเทศมาเลเซีย จำนวน 11 ราย อย่างไรก็ตามพบว่าการร้องเรียนเกี่ยวกับการค้าประเวณี และการค้ามนุษย์เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2560 จำนวนลดลงกว่า 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 19 (มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี, 2561) ซึ่งบทบาทที่สำคัญของการดำเนินงานของมูลนิธิปวีณาฯ เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ จะเป็นการแจ้งเบาะแสเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสามารถติดต่อได้ 8 ช่องทาง ได้แก่ (1) สายด่วน 1134 (2) โทรศัพท์พื้นฐาน 5 เลขหมาย (3) โทรศัพท์มือถือ 3 เลขหมาย (4) โทรสาร (5) e-mail:pavena1134@hotmail.com (6) Facebook: มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี (7) ตู้ ปณ.222 และ (8) มาร้องเรียนด้วยตนเองที่มูลนิธิปวีณาฯ หลังจากนั้นมูลนิธิได้มีการติดต่อประสานงานไปยังหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบต่อกรณีของผู้ร้องเรียน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบังคับการกองปราบปราม (บก.ป) เป็นต้น เนื่องจากผลการดำเนินการที่ผ่านมาและบทบาทความเป็นผู้นำองค์กรของนางปวีณา หงสกุล ทำให้ประชาชนหรือคนในสังคมเชื่อมั่นว่าจะสามารถช่วยเหลือเมื่อพบเห็นการค้าประเวณี และการค้ามนุษย์

2. มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation Thailand)

มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหาผลกำไร จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2542 โดยมีสำนักงานประสานงานตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงราย และดำเนินงานร่วมกับองค์กรพันธมิตร 6 แห่ง ในการพยายามป้องกันเด็กในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยจากการถูกล่อลวงและบังคับให้ค้าประเวณี ซึ่งรวมไปถึงการแสวงหาประโยชน์ทางเพศอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การค้าประเวณีเช่นกัน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่เป็นผู้เสียหาย โดยการทำงานร่วมกับเครือข่ายทีมสหวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญในการคุ้มครองเด็ก ซึ่งบทบาทของมูลนิธิมีการดำเนินงานมุ่งป้องกันและคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศทุกรูปแบบ รวมทั้งการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กผ่านเทคโนโลยีและการสื่อสารสมัยใหม่ มูลนิธิเน้นการทำงานโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ผู้ปกครอง รวมทั้งเด็กและเยาวชน และเป็นสมาชิกเครือข่ายระดับสากลขององค์การเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล (ECPAT International) ซึ่งมีเป้าหมายให้เด็กทุกคนได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศทุกรูปแบบ ทั้งนี้หนึ่งในรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก คือ การค้าประเวณี

ข้อมูลสถานการณ์การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในประเทศไทยของมูลนิธิเอ็คแพท ระบุว่า ปัจจุบันการค้าประเวณีเด็กเปลี่ยนรูปแบบจากการกระทำอย่างโจ่งแจ้ง ไปเป็นรูปแบบที่ซับซ้อนและมีการหลบซ่อนมากขึ้น (เช่น การขายบริการผ่านสื่อออนไลน์ ร้านเกมส์) แม้ว่าจะมีข้อมูลจากการวิจัยเอกสารยืนยันว่ามีเด็กจำนวนมากเข้าสู่ธุรกิจค้าประเวณีในประเทศไทย แต่จำนวนที่แท้จริงกลับไม่ทราบแน่ชัด เด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการถูกล่อลวงเข้าสู่การค้าประเวณี ได้แก่ เด็กเร่ร่อน เด็กแรงงานต่างชาติ เด็กผู้ลี้ภัย เด็กชนกลุ่มน้อยและเด็กไร้สัญชาติ และพบว่าเด็กเข้าสู่การค้าประเวณีโดยสมัครใจจำนวนไม่น้อย เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ มีความเห็นไม่ตรงกันถึงนิยามดังกล่าว จึงทำให้เกิดความสับสนต่อการคัดแยกเด็ก “ที่ค้าประเวณีโดยสมัครใจ” และ “เด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์” เด็กผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทางเพศในเมืองใหญ่ ๆ อย่างกรุงเทพฯ มาจากภาคเหนือมากที่สุด และส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-17 ปี และเมืองท่องเที่ยว เช่น พัทยาและภูเก็ต ยังเป็นแหล่งใหญ่ของธุรกิจค้าประเวณีเด็ก โดยมาจากความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าจะมีผู้ซื้อบริการชาวไทยด้วยเช่นกัน ในอดีตเมื่อมีการกล่าวถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาการค้าประเวณี นักวิชาการทางสังคมศาสตร์ และนักสังคมสงเคราะห์จะมุ่งเน้นไปที่ 2 ประเด็นคือ คือ ความยากจน เป็นปัจจัยหลักที่นำไปสู่การค้าประเวณี โดยผู้ค้าประเวณีต้องการยกระดับด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การมีงานทำ จึงนำไปสู่การค้าประเวณีด้วยความจำเป็น และการถูกล่อลวงและบังคับให้ค้าประเวณี

สำหรับบทบาทในการดำเนินการเกี่ยวกับการถูกล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ ของมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก พบว่า ได้มีการดำเนินโครงการ Down to Zero - Fighting Sexual Exploitation of Children ระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี (2559-2563) ซึ่งได้รับสนับสนุนงบประมาณโดยกระทรวงการต่างประเทศ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป้าหมายของโครงการ คือ เพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในธุรกิจการเดินทางและการท่องเที่ยว การค้ามนุษย์ และภัยออนไลน์ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ในจังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย โดยมีผลการดำเนินการ 3 กิจกรรมหลักคือ (1) สนับสนุน และเสริมสร้างพลังให้เด็กและเยาวชนมีศักยภาพในการปกป้องตนเองและเพื่อนจากความเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในธุรกิจการเดินทางและการท่องเที่ยว การค้ามนุษย์ และภัยออนไลน์ (2) ส่งเสริมให้ชุมชนเป้าหมายมีความปลอดภัย มีกลไกการคุ้มครองเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในธุรกิจการเดินทาง และการท่องเที่ยว การค้ามนุษย์ และภัยออนไลน์ และ (3) สนับสนุนให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในการป้องกันเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในธุรกิจการเดินทางและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีโครงการส่งเสริมการย้ายถิ่นที่ปลอดภัยของเด็กและเยาวชนแรงงานข้ามชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้างเครือข่ายแกนนำเด็กและเยาวชนแรงงานข้ามชาติ ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีการเผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็ก อันตรายของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การค้ามนุษย์ วิธีในการป้องกันตนเอง วิธีการย้ายถิ่นอย่างปลอดภัยแก่ชุมชนของตนเองได้ โดยเน้นการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการอบรมที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชน การอบรมให้ความรู้ สร้างความตระหนักแก่เด็กและเยาวชนประเด็นอันตรายของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก การค้ามนุษย์ การย้ายถิ่นที่ปลอดภัย วิธีในการป้องกันตนเอง การสนับสนุนกิจกรรมโครงการของแกนนำเด็กและเยาวชนในการรณรงค์ เผยแพร่ข้อมูลให้กับชุมชนและสังคม และการผลิตสื่อรณรงค์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ สื่อหนังสือทำมือ หนังสือแอนิเมชัน คลิปวิดีโอ เป็นต้น สะท้อนว่าการดำเนินการเกี่ยวกับการถูกล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ของมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กจะเป็นการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจให้เด็กและเยาวชนมีศักยภาพในการปกป้องตนเองและเพื่อนจากความเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์จากการค้ามนุษย์และค้าประเวณี

3. เครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์: ANTI-HUMAN TRAFFICKING NETWORK (ATN)

เครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ มีบทบาทสำคัญเชิงรุกในการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และเป็นกลไกกลางเชื่อมประสานการดำเนินงานทั้งในเชิงป้องกันปัญหา การติดตามช่วยเหลือด้านคดีความ การประสานงานกับองค์กรเอกชนต่างประเทศเพื่อให้เกิดความร่วมมือแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ ประกอบด้วย มูลนิธิพิทักษ์สตรี (AAT) มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN) มูลนิธิเพื่อนหญิง (FOW) มูลนิธิกระเจงกา มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (HRDF) ซึ่งทั้ง 5 องค์กร เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่

ทำงานประเด็นเรื่องการต่อต้านการค้ามนุษย์ในประเทศไทย ซึ่งแต่ละองค์กรสาธารณประโยชน์มีบทบาทการทำงานดังต่อไปนี้

มูลนิธิพิทักษ์สตรี (AAT) เป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ ทำงานกลุ่มผู้หญิงและเด็ก โดยเฉพาะกลุ่มที่เสี่ยงและตกเป็นผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยภารกิจขององค์กรจะเน้นที่การต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้หญิงและเด็ก ปกป้องคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก ป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ สร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับบทบาททางเพศ และการศึกษาวิจัยเพื่อการจัดการค้ามนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ (มูลนิธิพิทักษ์สตรี, ม.ป.ป.)

มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN) เป็นองค์กรด้านแรงงานที่มุ่งมั่นส่งเสริมคุณภาพชีวิต คุ้มครองสิทธิความเสมอภาค การพึ่งตนเอง และสรรค์สร้างการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้แรงงานย้ายถิ่นและครอบครัวได้เป็นส่วนหนึ่งในสังคมไทย บริการของมูลนิธิ มีลักษณะเป็นศูนย์ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแรงงาน รวมถึงการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่แรงงานย้ายถิ่น ต่อมา การทำงานของทางมูลนิธิ ได้ขยายขอบเขตการทำงาน เนื่องจากมีจำนวนประชากรแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น แรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานเป็นประชากรวัยหนุ่มสาว ทำให้อัตราการเกิดขึ้นของปัญหาเพิ่มขึ้นอย่างสัมพันธ์กัน เกิดเด็กข้ามชาติในประเทศไทย ประกอบกับมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ที่ให้ความสำคัญกับปัญหาการค้ามนุษย์ในรูปแบบของแรงงาน การค้ามนุษย์จึงกลายเป็นปัญหาสำคัญที่ทางมูลนิธิ จะต้องดำเนินการ เตรียมรับมือกับปัญหา และป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ (สมพงษ์ สระแก้ว, ม.ป.ป.)

มูลนิธิเพื่อนหญิง (FOW) มีบทบาทในการพิทักษ์สิทธิและให้ความช่วยเหลือผู้หญิงที่ตกอยู่ในภาวะวิกฤติ ความรุนแรงจากภัยคุกคามทางเพศการถูกข่มขู่คุกคาม การถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อร่างกายจิตใจ สิทธิ เสรีภาพและความมั่นคงในชีวิต ตั้งครรภ์และไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบ/ท้องในวัยเรียน/ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ/การใช้แรงงานที่ผิดกฎหมายจากกระบวนการค้ามนุษย์ ถูกเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรมหรือถูกเลือกปฏิบัติ ด้วยเหตุแห่งเพศ/เชื้อชาติ/ศาสนา เพื่อเป็นการแก้ปัญหาให้มีผลในเชิงโครงสร้าง ส่งเสริมความเข้าใจบริบทมิติหญิงชายในกระแสการพัฒนาของสังคมยุคใหม่/สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายขบวนการต่อสู้ของผู้หญิงเพื่อร่วมสร้าง ร่วมคิด ร่วมทำ สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม (มูลนิธิเพื่อนหญิง, ม.ป.ป.)

มูลนิธิกระจกเงา เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานด้านสิทธิมนุษยชน งานด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ งานพัฒนาอาสาสมัครและการแบ่งปันทรัพยากร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้และการใช้ชีวิต โดยมีพื้นที่ปฏิบัติงานทั้งบนสังคมออนไลน์ (internet) สังคมเมืองและสังคมชนบท โดยทำหน้าที่เป็นกระจกเงาที่สะท้อนเรื่องราว ความเป็นจริงของสังคม และให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วยวิธีคิด คือ การสร้างคนและสร้างนวัตกรรม สร้างความเปลี่ยนแปลงแก่สังคม (มูลนิธิกระจกเงา, ม.ป.ป.)

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (HRDF) เป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนดำเนินงานของตนโดยอิสระ ซึ่งตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาและสิทธิมนุษยชน โดยจะมีบทบาทในการเสริมสร้างมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย สันติภาพ ส่งเสริม และดำเนินการให้หลักการดังกล่าวได้รับการปฏิบัติ สนับสนุนการพัฒนาที่ส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตยและสันติภาพ และมีการประสานงานและร่วมมือกับบุคคลและองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ทั้งองค์กร หน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน เพื่อวัตถุประสงค์ข้างต้น

ซึ่งทั้ง 5 องค์กรสาธารณะ ได้ร่วมกันจัดตั้งเครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 โดยมีภารกิจในการต่อต้านและจัดการค้ามนุษย์ ในทุกรูปแบบ มีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์รับแจ้ง ประสานเหตุ และสืบสวนปราบปรามกรณีการค้ามนุษย์ โดยเน้นการรับแจ้งเหตุ โดยตรงจากผู้เสียหายที่เข้ามาขอความช่วยเหลือ และผู้เสียหายที่เข้าไม่ถึงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐให้ได้รับความช่วยเหลือและเยียวยาความเสียหาย ในเชิงกระบวนการยุติธรรมมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ได้แก่ เพื่อสะท้อนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหา

การค้ามนุษย์สู่สังคม เป็นศูนย์รับแจ้งเหตุและประสานงานช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ และเพื่อผลักดันการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับนโยบาย (มูลนิธิกระจกเงา, ม.ป.ป.) สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ ในปัจจุบันพบว่ามิได้มีข้อเสนอไปยังรัฐบาล เพื่อให้ช่วยยกระดับการทำงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ดังนี้ รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณ กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในระดับจังหวัด เพื่อให้สหวิชาชีพสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างรวดเร็วและช่วยเหลือผู้เสียหายได้ทันต่อสถานการณ์ ในขณะที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ต้องทำงานเชิงรุกจัดอบรมให้ความรู้กับองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ทุกฉบับ เพื่อการเฝ้าระวังในระดับพื้นที่ สนับสนุนการทำงานของทิสหวิชาชีพจังหวัด ซึ่งบทบาทของเครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์: ANTI-HUMAN TRAFFICKING NETWORK (ATN) ต่อการค้ามนุษย์ จะเป็นการดำเนินการในรูปแบบของการผลักดันให้รัฐบาลเข้าใจบริบทของปัญหาและการจัดการการค้ามนุษย์และการค้าประเวณีอย่างจริงจัง

3.2 การศึกษาเปรียบเทียบองค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์

จากการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ ทั้ง 3 องค์กร ได้แก่ มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก และเครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ บทบาทและการดำเนินกิจกรรม และการช่วยเหลือแล้วนั้นย้อนหลังเป็นระยะเวลา 1 ปี คือ ปี พ.ศ. 2561 สามารถอธิบายได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางเปรียบเทียบองค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์

ประเด็น	มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี	มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก	เครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์
เป้าหมาย	มูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ด้อยโอกาสโดยไม่หวังผลกำไร จัดตั้งโดยนางปวีณา หงสกุล	มูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพยายามป้องกันเด็กในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยจากการถูกล่อลวงและบังคับให้ค้าประเวณี ซึ่งรวมไปถึงการแสวงหาประโยชน์ทางเพศอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การค้าประเวณีเช่นกัน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่เป็นผู้เสียหาย	มูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นมีภารกิจในการต่อต้านและจัดการค้ามนุษย์ ในทุกรูปแบบ โดยบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์รับแจ้ง ประสานเหตุ และสืบสวนปราบปรามกรณีการค้ามนุษย์
บทบาท	ช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดสิทธิและถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ และช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ได้รับผลกระทบและไร้ที่พึ่ง ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข	มุ่งป้องกันและคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศทุกรูปแบบ รวมทั้งการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กผ่านเทคโนโลยีและการสื่อสารสมัยใหม่ มูลนิธิเน้นการทำงานโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ผู้ปกครอง รวมทั้งเครือข่ายระดับสากลขององค์การ	บทบาทสำคัญเชิงรุกในการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และเป็นกลไกกลางเชื่อมประสานการดำเนินงานทั้งในเชิงป้องกันปัญหา การติดตามช่วยเหลือด้านคดีความ การประสานงานกับองค์กรเอกชนต่างประเทศเพื่อให้เกิดความร่วมมือแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ ประกอบด้วยมูลนิธิพิทักษ์สตรี (AAT) มูลนิธิเครือข่าย

ประเด็น	มูลนิธिवิวัฒนาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี	มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก	เครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์
		เอ็คแพท อินเตอร์เนชั่นแนล (ECPAT International)	ส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN) มูลนิธิเพื่อนหญิง (FOW) มูลนิธิกระจกเงา มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (HRDF)
บทบาทในการมีส่วนร่วมในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ (มีส่วนร่วมในการสืบสวนและให้ข้อมูล)	การดำเนินงานของมูลนิธिवิวัฒนาเกี่ยวกับคดีการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ จะเป็นการแจ้งเบาะแสเป็นส่วนใหญ่ หลังจากนั้น มูลนิธิได้มีการติดต่อประสานงานไปยังหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบต่อกรณีของผู้ร้องเรียน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบังคับการกองปราบปราม (บก.ป) เป็นต้น	มุ่งป้องกันและคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศทุกรูปแบบ ซึ่งมีเป้าหมายให้เด็กทุกคนได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศทุกรูปแบบ ทั้งนี้หนึ่งในรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก คือ การค้าประเวณี ได้มีการดำเนินโครงการ Down to Zero - Fighting Sexual Exploitation of Children ซึ่งเป้าหมายของโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในธุรกิจการเดินทาง และการท่องเที่ยว การค้ามนุษย์ และภัยออนไลน์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ในจังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย	การเป็นศูนย์รับแจ้ง ประสานเหตุ และสืบสวนปราบปรามกรณีการค้ามนุษย์ โดย เน้นการรับแจ้งเหตุ โดยตรงจากผู้เสียหายที่เข้ามาขอความช่วยเหลือและผู้เสียหายที่เข้าไม่ถึงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐได้รับความช่วยเหลือและเยียวยาความเสียหายในเชิงกระบวนการยุติธรรมมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ได้แก่ เพื่อสะท้อนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์สู่สังคม เพื่อเป็นศูนย์รับแจ้งเหตุ และประสานงานช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ และเพื่อผลักดันการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับนโยบาย
สถานการณ์การดำเนินงาน	การดำเนินงานของมูลนิธिवิวัฒนาหงสกุล ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2561 - 10 ธันวาคม 2561 รับเรื่องราวร้องทุกข์ทั้งสิ้น 7,745 เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ จำนวน 102 ราย เฉลี่ยวันละ 0.3 ราย โดยจำแนกเป็น การแจ้งเบาะแสด้านการค้าประเวณีในประเทศ 24 ราย และการแจ้งเบาะแสด้านการค้าประเวณีในต่างประเทศ 78 ราย โดยประเทศบาห์เรนเป็นประเทศที่คนไทยถูกหลอกไปค้ามนุษย์/ค้าประเวณีมากที่สุด รองลงมา คือประเทศเกาหลีใต้ และประเทศมาเลเซีย	มีการดำเนินโครงการต่อเนื่องเพื่อดำเนินการสร้างความรู้ให้เด็กและเยาวชน ผ่านโครงการ Down to Zero - Fighting Sexual Exploitation of Children และโครงการส่งเสริมการย้ายถิ่นที่ปลอดภัยของเด็กและเยาวชนแรงงานข้ามชาติ	มีรูปแบบของการผลักดันให้รัฐบาลเข้าใจบริบทของปัญหาและการจัดการการค้ามนุษย์และการค้าประเวณีอย่างจริงจัง

4. สรุป

บทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์พบว่า แต่ละองค์กรสาธารณะมีรูปแบบการดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายที่จะคุ้มครองและให้การช่วยเหลือที่แตกต่างกัน โดยมูลนิธिवิวัฒนาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี จะมุ่งเน้นการแจ้งเบาะแสและการประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้าช่วยเหลือเหยื่อโดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กที่ถูกหลอกล่อลวงค้าประเวณี หรือถูกบังคับให้ค้าประเวณี สำหรับมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก จะมุ่งเน้นที่การคุ้มครองและให้ความรู้เด็กเกี่ยวกับการแสวงหาผลประโยชน์

ต่าง ๆ รวมทั้งจากการค้ามนุษย์และค้าประเวณี ในขณะที่เครือข่ายปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ เป็นการรวมตัวขององค์กรสาธารณะที่มีภารกิจในการต่อต้านการค้ามนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อรวมตัวกันเป็นศูนย์รับแจ้ง ประสานเหตุ และสืบสวนปราบปรามกรณีการค้ามนุษย์ และผลักดันให้รัฐบาลเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้บทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการล่อลวง การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ กลับไม่มีความชัดเจนหรือมีบทบาทที่เป็นรูปธรรมนอกจากการแจ้งเหตุหรือรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในระดับประเทศ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐทั้งในประเทศและระหว่างประเทศมีการร่วมตัวกันเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และมีมาตรการเพื่อป้องกันการค้ามนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม

5. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการกำหนดขอบเขตและแนวทางปฏิบัติของการสืบพยานหลักฐานต่าง ๆ ขององค์กรสาธารณประโยชน์ รวมถึงพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดทิศทางการดำเนินงานเดียวกัน และป้องกันการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์ ชัดขวางหรือขึ้นำการทำงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ เช่น ตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน เป็นต้น อีกทั้งจำเป็นต้องมีการระบุคุณสมบัติเจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์ที่สามารถเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนาอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ควรมีการพัฒนาเครือข่ายระหว่างองค์กรสาธารณประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสานการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ หรือการพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานร่วมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพและสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างเต็มที่

2.2 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์ เกี่ยวกับการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรม และควรมีพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการด้านจิตวิทยา เนื่องจากผู้ประสบภัยส่วนใหญ่มักจะได้รับผลกระทบจิตใจ เจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์ควรได้รับการพัฒนาในส่วนนี้

6. เอกสารอ้างอิง

- คมชัดลึกออนไลน์. 2560. รวบอับบังคับหลานสาววัย 15 ปีค้าประเวณี. สืบค้นจาก: <https://www.komchadluek.net/news/crime/302215>
- เดลินิวส์ออนไลน์. 2557. “เจ๊ปิ๊ก” จับมือเอกอัครราชทูต 3 ประเทศด้านค้ามนุษย์. สืบค้นจาก: <https://www.dailynews.co.th/crime/243087>
- ไทยรัฐออนไลน์. 2559. ช่วยพันช่อง 5 เหยื่อสาวไทย. สืบค้นจาก: <https://www.thairath.co.th/content/683011>
- ไทยรัฐออนไลน์. 2559. ช่วยพันช่อง 5 เหยื่อสาวไทย. สืบค้นจาก: <https://www.thairath.co.th/content/683011>
- ปริชาวัชร เศรษฐภัทรไพศาล และ พีรพจน์ ปิ่นทองดี. 2561. ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmbr/article/download/136438/105187/>
- ปาริฉัตร สมัคราษฎร์. 2553. การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ทศนคติของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อมูลนิธิ ปวีณา หงสกุลเพื่อเด็กและสตรี. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มูลนิธิกระจกเงา. ม.ป.ป. เกี่ยวกับมูลนิธิมูลนิธิกระจกเงา. สืบค้นจาก: <http://www.mirror.or.th/aboutmirror.php>
- มูลนิธิกระจกเงา. ม.ป.ป. เกี่ยวกับมูลนิธิมูลนิธิกระจกเงา. สืบค้นจาก: <http://www.mirror.or.th/aboutmirror.php>
- มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี. 2562. ผลการดำเนินงานและสถิติรับเรื่องราวร้องทุกข์ “มูลนิธิปวีณาหงสกุล

เพื่อเด็กและสตรี” ปี 2561 (ตั้งแต่ 2 ม.ค. - 10 ธ.ค. 61). สืบค้นจาก: <https://pavenafoundation.org/> อนุสัญญา
ปฏิญญาสากลเพื่อ

มูลนิธิเพื่อนหญิง. ม.ป.ป. เกี่ยวกับมูลนิธิ. สืบค้นจาก: <http://www.fowomen.org/about%20us.html>

มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก. ม.ป.ป. โครงการ Down to Zero - Fighting Sexual
Exploitation of Children. สืบค้นจาก: <https://www.ecpat-th.org/project/5/down-to-zero.html>

มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก. ม.ป.ป. รู้จักมูลนิธิ. สืบค้นจาก: <https://www.ecpat-th.org/about>

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา. ม.ป.ป. เกี่ยวกับมูลนิธิมูลนิธิกระจกเงา. สืบค้นจาก: http://hrdfoundation.org/?page_id=2

สมพงษ์ สระแก้ว. ม.ป.ป. มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน Labour Rights Promotion Network
Foundation (LPN). สืบค้นจาก: <https://www.gotoknow.org/posts/550654>

สำนักงานเพื่อการตรวจสอบและต่อสู้กับการค้ามนุษย์. 2561. รายงานการค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก:
<https://th.usembassy.gov/th/our-relationship-th/official-reports-th/2018-trafficking-persons-report-thailand-th/>